

[Chr. Christiansen.]

svarer til gennemsnitlig 450 Kr. maanedlig? Jeg vil endelig ogsaa gerne gøre en Bemærkning til Bestemmelserne i § 10, som jeg maa læse saaledes, at Skoler, der ikke har 8 Maaneders Undervisning om Aaret, ikke kan komme ind under de Bestemmelser, der her er indført, og som i hvert Fald giver en Mulighed for, at Lærere kan flytte fra den ene Skole til den anden og flytte fra Højskoler over til forskellige Statsundervisningsanstalter. Jeg vilde meget gerne, om Ministeren vilde gøre nogle Bemærkninger om disse mere praktiske Ting.

Jeg er ked af, at den højtærede Minister ikke har ment at kunne gennemføre Ungdomsudvalgets Forslag om Giroopsparing. Dette Forslag, antager jeg, vilde have været overmaade gunstigt og betydet, at de unge vilde opspare til Højskoleophold mere, end man maaske før har kendt. De Bestemmelser, der nu er foreslaaet i §§ 12, 13 og 14, vil sikkert ikke paa lang nær gøre den Virkning som det Forslag, Ungdomsudvalget havde foreslaaet. Jeg tror ogsaa, at Ungdomsudvalgets Forslag havde den Fordel, at det vilde have givet Anledning til en sund Agitation for Sparetanken blandt Landets Ungdom, og det anser jeg for overmaade betydningsfuldt i Forbindelse med det Arbejde, Højskolen gør.

I § 14, Stk. 1, er der angivet, at der ved Indsendelse af Andragende om Statstilskud til Højskoleophold skal afgives Erklæring om, hvorledes Eleven agter at skaffe det Beløb, han selv skal af med; denne Erklæring maa afgives paa Tro og Love og skal være bekræftet af en med den paagældendes Forhold kendt Mand eller Kvinde. Jeg tvivler nu meget om, at det er muligt i Praksis at gennemføre denne Ordning, og at den kan faa den Betydning, at endnu flere unge søger Højskolen end tidligere. Jeg anerkender, at man her har forsøgt en anden Fremgangsmaade end hidtil, men alligevel vilde jeg foretrække et System, hvor man i saa høj Grad som muligt var i Stand til at ansprede de unge til Opsparing, inden de kom paa Højskole.

De arbejdsløses Understøttelsesforhold bliver efter Forslaget paa afgørende Vis ændret. Jeg ved meget vel, at dette har været ønsket fra Højskolernes Side. Efter Forslagets § 13 bliver der Tale om, at den arbejdsløse, som ønsker at komme paa Højskole, selv skal skaffe en Fjerdedel af det Bidrag, som vil blive fastsat. Da man i 1927 aabnede Muligheden for, at de arbejdsløse kunde komme paa Højskole i Stedet for at gaa paa Gaden med Under-

støttelse fra Arbejdsløshedsfonden, blev dette fra mange Sider hilst med Glæde og som en god Idé. Det er ogsaa min Opfattelse, at de Tusinder af unge Arbejdere, som paa denne Maade fik Lejlighed til et Højskoleophold, har haft Glæde og Gavn deraf. Men der er ogsaa indhøstet Erfaringer, der giver Baggrund for den Ændring, som Lovforslaget nu indeholder.

Den højtærede Minister omtalte i sin Forelæggelsestale Spørgsmaalet om at faa de arbejdsløse i Arbejde og faa de arbejdende paa Højskole og sagde, at Frygten for Arbejdsløshed havde afholdt mange unge fra at tage paa Højskole, og at dette havde været en af de alvorligste Hindringer for at faa Byernes Ungdom til at tage paa Skole. Jeg er ganske enig med Ministeren i disse Betragtninger, og det glæder mig at se, at Ungdomsudvalget har ført Forhandlinger med Repræsentanter for Arbejdsgivere og Arbejdere for at søge at finde en praktisk Løsning af dette Problem. Dette er desværre ikke lykkedes; i det forelagte Lovforslag er der ikke noget om dette Spørgsmaal, men Ministeren udtalte, at det var hans Haab, at Organisationernes Forstaaelse af Sagen maatte finde Udtryk i, at man i de enkelte Tilfælde finder Udvej. Ungdomsudvalgets Betænkning omtaler Spørgsmaalet paa Side 30, hvor det fremsætter en Række interessante og helt rigtige Betragtninger og slutter med at sige, at Spørgsmaalet, nu da det er rejst, fortsat maa overvejes med en positiv Løsning som Maal. Jeg maa om denne vigtige Sag sige, at jeg ikke tror meget paa en Løsning over de enkelte Tilfælde; men det er sikkert nødvendigt, hvis man skal have Held med denne Sag, at der skabes en positiv Ordning af hele Spørgsmaalet. Jeg har alle Dage haft den Mening, at de unge Mennesker, som kom paa ekstraordinær Militærtjeneste eller skulde søge Skoler af den Art, der her er Tale om, burde have Orlov fra deres Arbejde og kunne vende tilbage bag- efter.

Bestemmelserne om Statslaan til nye Højskoler og Omdannelse af ældre er jeg meget glad for. Jeg tror, at det vil give Muligheder for, at der dels skabes Forbedringer paa de gamle Skoler, som sikkert er tiltrængte, og dels gives Betingelser for Oprettelse af helt nye Skoler. Jeg finder Kravet om, at Skolen skal være en selvejende Institution, helt rigtigt. Det vil ogsaa give mere Fasthed i Skolernes Økonomi og hele Arbejde; derom kan der næppe være nogen Tvivl.

Ogsaa Forslaget om Oprettelse af et Højskoleraad hilser jeg med Tilfredshed.